

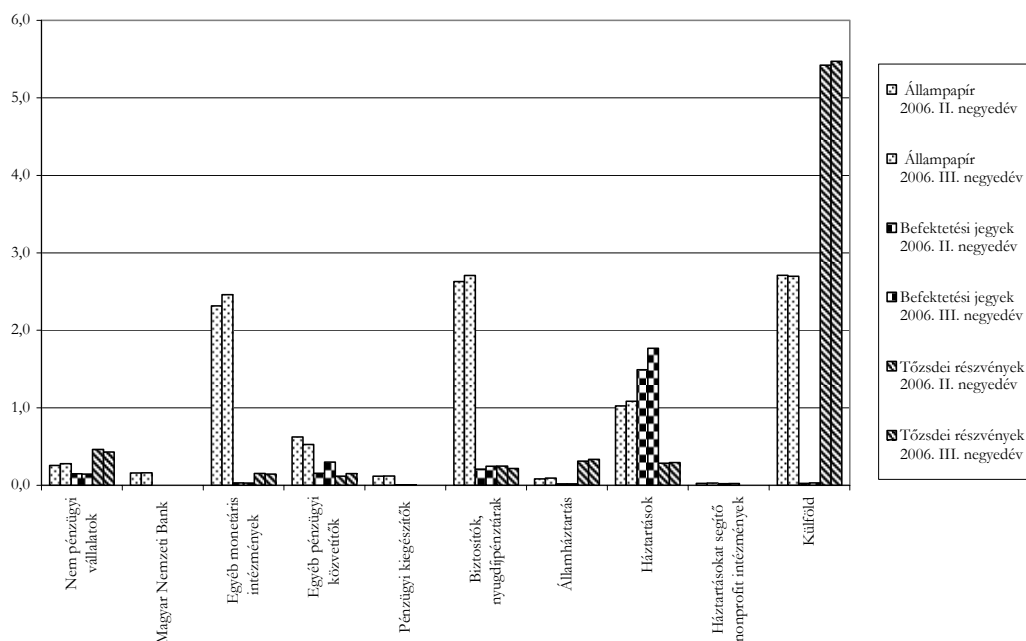
Budapest, 2006. november 21.

Értékpapír-állományok tulajdonosi megoszlása 2006. III. negyedév¹

2006. szeptember végére a forintban denominált állampapírok piaci értékes állománya átlépte a 10 ezer milliárd forintot. A legszembevetőbb változás a hitelintézeteket magába foglaló egyéb monetáris intézmények részesedésének növekedése, amellyel szemben a külföldi befektetők súlyának csökkenése áll. Ebben a negyedévben ismét folytatódott a biztosítók és nyugdíjpénztárak több éve tartó állomány-növekedése, így a szektor szeptember végére a legjelentősebb állampapír-piaci szereplővé vált. Az állampapírpiacra a legtöbb szektor árfolyamnyereséget ért el portfólióján az elmúlt három hónapban. A részvényt piacon a pénzügyi és nem pénzügyi vállalatok részesedése csökkent, miközben - az árfolyamok kedvező változásának köszönhetően - az államháztartás és a háztartások részesedése kismértékben nőtt. A nem-rezidensek elsősorban részvényvásárlással növelték részesedésüket, a belföldi szektorok közül csupán az egyéb pénzügyi közvetítők szerepeltek nettó vevőként. A befektetési jegyek piaci értékes állománya a 2 éves folyamatos növekedést követően - vélhetően a kamatadó bevezetésének hatására - a vizsgált időszakban történt közel félezer milliárd forintos növekedéssel, rekordszintet ért el. A befektetési jegyek piacán a háztartások és az egyéb pénzügyi közvetítők voltak a legnagyobb vásárlók.

Ezer milliárd forint

Értékpapír-állományok megoszlása az utolsó két negyedévben

¹ Az állományi adatok mindig a negyedév végére vonatkoznak.

Állampapírok

Az **állampapírok**² piaci értéken számított állománya 2006. III. negyedévében 10154,3 milliárd forintra (2,2%-kal) emelkedett. A növekedést főként a kincstárjegyek állományának 4,0 százalékpontos gyarapodása okozta, miközben az államkötvények piaci értéken számított állománya 1,4 százalékponttal nőtt a negyedév során. Az állampapírok árfolyamának erősödése 8,7 milliárd forinttal növelte az állományt, miközben 205,6 milliárd forinttal nőtt a forgalomban lévő állomány névértéken számított nagysága. A két folyamat együttes eredményeként a forgalomban lévő állampapírok piaci értéken számított állománya 214,2 milliárd forinttal lett nagyobb júniushoz képest.

A **háztartások** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéke 61,8 milliárd forinttal gyarapodott, amely kizárólag a lakossági befektetők 63,6 milliárd értékű nettó vásárlásának tulajdonítható, hiszen a szektor portfólióján 1,8 milliárd forint árfolyamvesztést szenvedett el. A lakossági befektetők birtokában lévő államkötvény-állomány 17,1 milliárd forinttal emelkedett, eközben a szektor tulajdonában lévő rövid lejáratú állampapírok piaci értéken számított állománya 44,7 milliárd forinttal növekedett a negyedév végére. A legutóbbi két negyedévben tapasztalt gyengülés után, a háztartások állampapír-piaci súlya a tavalyi év végi szintre emelkedett, és a szektor részesedése így 2006 szeptember végén 10,7%-ot tett ki.

A **külföldi befektetők** (nem-rezidensek) az előző negyedévben történt értékesítés után, ezúttal is nettó állampapír-eladók voltak, 14,2 milliárd forint értékben. Eközben portfóliójukon 2,1 milliárd forint nagyságú árfolyamnyereséget értek el. Mindezek következtében a nem-rezidensek tulajdonában lévő állomány 12,1 milliárd forinttal csökkent, így a szektor súlya a forgalomban lévő összes állampapír-állományban szeptember végére 0,7 százalékponttal, 26,6 %-ra gyengült. A nem-rezidensek állampapír-piaci súlya utoljára 2004 nyarán volt ilyen alacsony (25,8%). A nem-rezidens befektetők 29,4 milliárd forinttal csökkentették rövid lejáratú kincstárjegy-állományukat, ezzel párhuzamosan 17,3 milliárd forinttal nőtt a külföldiek birtokában lévő piaci értéken számított államkötvény-állomány.

A **pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állomány a III. negyedévben árfolyamértéken 130,9 milliárd forinttal nőtt. A szektor állampapír-befektetései főként a vizsgált időszakban végrehajtott, 122,3 milliárd forint értékű nettó vásárlás következtében emelkedtek, miközben a portfólión elért 8,6 milliárd forintnyi árfolyamnyereség tovább emelte a szektor tulajdonában lévő állampapírok piaci értékét. A pénzügyi vállalatok állampapír-piaci súlya a negyedév során végrehajtott vásárlások ellenére változatlan maradt. A biztosítók és nyugdíjpénztárak állampapír-állománya – az előző negyedévben tapasztalt megtorpanást követően – 79,0 milliárd forinttal nőtt, így piaci részesedésük 0,2 százalékponttal erősödött. A biztosítók és nyugdíjpénztárak tulajdonukban lévő 2706,8 milliárd forint piaci értékű állománnyal a legjelentősebb állampapír-piaci szereplővé váltak 2006 szeptember végére. Az egyéb monetáris intézmények állampapír-állományának értéke 143,5 milliárd forinttal nőtt, így részesedésük 0,9 százalékponttal emelkedett.

A **nem pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állampapírok állománya – a múlt negyedéves csökkenéssel ellentétesen – ezúttal emelkedett, mégpedig 21,6 milliárd forinttal. Ez az állomány-növekedés kizárólag a szektorba tartozó vállalatok nettó állampapír vásárlásának következménye.

Az **államháztartás** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéken számított állománya az elmúlt három hónap folyamán kismértékben nőtt. Miközben a Központi kormányzat állománya nem változott, a helyi önkormányzatok birtokában lévő állampapírok értéke 10,3 milliárd forinttal növekedett.

² A sajtóközleményben az állampapírok közé soroljuk a hazai kibocsátású, forintban denominált államkötvényeket, a kincstárjegyeket és az MNB által kibocsátott forintkötvényeket.

	Állampapírok összesen						
	2005				2006		
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	3,0	2,8	2,7	2,5	2,6	2,6	2,7
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	2,2	2,1	2,0	1,7	1,6	1,6	1,6
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	22,6	22,5	20,5	21,4	21,5	23,3	24,2
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	4,6	5,4	6,6	6,6	6,5	6,3	5,2
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	24,3	25,2	26,7	27,1	26,6	26,4	26,7
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	55,0	56,5	56,9	58,0	57,4	58,8	58,8
Központi kormányzat (S. 1311)	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,8	0,8	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	1,2	1,2	1,0	0,9	0,8	0,8	0,9
Háztartások (S. 14)	11,7	11,2	10,5	10,7	10,4	10,3	10,7
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	28,9	28,0	28,7	27,7	28,5	27,3	26,6
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tőzsdei részvények

A **tőzsdei részvények állománya** piaci értéken – a 2006. II. negyedévi 619,3 milliárd forintot követően – 2006. III. negyedévben 45,8 milliárd forinttal (mintegy 0,7%-kal) nőtt, így szeptember végén 7044,9 milliárd forintot tett ki.³ A kapitalizáció növekedése túlnyomórészt az értékpapírok árfolyamának emelkedéséből származott, amelynek hatása 34,3 milliárd forint volt. A negyedév során 4 társaság részvényeit vezették be a BÉT-re összesen 10,1 milliárd forint értékben, további egy társaságnál tőkeemelését hajtottak végre, amelynek értéke 4,2 milliárd forint volt, valamint 2 részvényt vezettek ki, amelyek összértéke 6,0 milliárd forintot tett ki.

A **háztartások** ebben az időszakban nettó eladók voltak, 13,8 milliárd forint értékben, ugyanakkor 16,7 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett, a be- és kivezetések együttes eredményeként pedig 6,0 milliárd forinttal nőtt részvényállományuk. Mindezek hatására a szektor részvényállománya mintegy 8,8 milliárd forinttal emelkedett, míg részesedésük 0,1 százalékponttal, 4,2%-ra nőtt.

A **külföldi befektetők** ebben a negyedévben nettó vevők voltak 52,9 milliárd forint értékben, emellett 3,7 milliárd forint árfolyamnyereség keletkezett portfóliójukon, a be- és kivezetések miatti csökkenés pedig 4,6 milliárd forintot tett ki. Mindezek eredményeként 51,8 milliárd forinttal nőtt a nem-rezidensek részvényállománya, a szektor részesedése pedig 0,3 százalékponttal, 77,7 %-ra nőtt a III. negyedév során.

A **pénzügyi vállalatok** a korábbi negyedévektől eltérően ezúttal nettó eladók voltak, 15,0 milliárd forint értékben, ugyanakkor 10,9 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett, míg a be- és kivezetések együttes hatásaként mutatózó növekmény 1,5 milliárd forintot tett ki. Így összességében 2,6 milliárd forinttal csökkent a tőzsdei részvényállományuk, miközben részesedésük 0,1 százalékponttal 7,3%-ra csökkent.

A **nem pénzügyi vállalatok** nettó 16,2 milliárd forint értékben adtak el tőzsdei részvényeket, ugyanakkor a szektor birtokában lévő részvényállományon további 19,8 milliárd forint árfolyamveszteség keletkezett, a be- és kivezetések pedig összességében 1,4 milliárd forint növekedést okoztak. Ezen tényezők együttes eredményeként a szektor tőzsdei részvényportfóliója 34,6 milliárd forinttal csökkent, míg részesedése 0,5 százalékponttal, 6,1 %-ra mérséklődött.

³ Sajtóközleményünkben a kapitalizáció értéke eltér a BÉT által megadott adattól két tőzsdei cég tőkeemeléséből származó részvényhányad tőzsdei bevezetésének elhúzódása miatt.

Az **államháztartás** III. negyedévben is nettó eladó volt 0,6 milliárd forint értékben, miközben a szektor tulajdonában lévő részvényeken keletkezett árfolyamnyereség 22,8 milliárd forint növekedést okozott. Ezek eredményeként 22,2 milliárd forinttal nőtt az államháztartás tulajdonában lévő állomány, így szeptember végén a tőzsdei részvények 4,8 %-a volt az államháztartás tulajdonában, ami 0,3 százalékpontos emelkedést jelent az előző negyedévhez képest.

Tőzsdén jegyzett részvények tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	Tőzsdén jegyzett részvények							százalék
	2005				2006			
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	4,1	4,9	4,4	4,7	3,1	6,6	6,1	
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,8	1,6	1,5	1,9	2,0	2,2	2,1	
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,5	1,4	1,2	1,4	1,4	1,7	2,1	
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	3,0	3,0	2,8	2,8	2,9	3,5	3,1	
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	6,3	6,0	5,5	6,2	6,2	7,4	7,3	
Központi kormányzat (S. 1311)	6,8	7,2	7,4	6,9	7,1	3,9	4,1	
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Államháztartás összesen (S. 13)	7,4	7,8	7,9	7,5	7,7	4,5	4,8	
Háztartások (S. 14)	3,9	3,7	3,3	3,9	3,6	4,1	4,2	
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	78,3	77,6	78,8	77,7	79,3	77,4	77,7	
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Befektetési jegyek

A befektetési jegyek állománya nettó eszközértéken 2006. III. negyedévben 2098,9 milliárd forintról 2559,4 milliárd forintra (21,9%-kal) nőtt, miközben az egyes tulajdonosi szektorok részesedése kisebb mértékben változott. Az állományváltozás mögött 432,2 milliárd forint értékű tranzakció áll, amit 28,3 milliárd forint pozitív átértékelődés kísért. E két tényező együttes eredményeként 460,5 milliárd forinttal emelkedett a befektetési jegyek nettó eszközértéke a harmadik negyedév során.

A **háztartások** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya a harmadik negyedév folyamán piaci értéken számítva 279,0 milliárd forinttal nőtt, ami a megfigyelt időszak során a legmagasabb állománynövekedést jelenti és hátterében vélhetően a kamatadó bevetésének hatása húzódik meg. A szektor által birtokolt befektetési jegyek 275,1 milliárd forintos pozitív tranzakciója és 3,8 milliárd forintos árfolyamnyeresége húzódik meg. Mindezek ellenére a forgalomban lévő befektetési jegyek állományában a háztartások részesedése 1,9 százalékponttal tovább csökkent.

A **külföldi befektetők** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya, 4,8 milliárd forinttal nőtt a vizsgált időszak során, aminek következtében a szektor részesedése az összállományból az előző negyedévhez képest nem változott.

A **pénzügyi vállalatok** összességében 179,1 milliárd forinttal növelték befektetési jegy-állományukat. A szektor az előző negyedévhez képest 3,6 százalékponttal növelte az összes állományból való részesedését, és így piaci súlyuk 22,5 százalékot ért el. Az előző negyedévhez hasonlóan 2006. III. negyedéve során az egyéb monetáris intézmények kivételével az összes alszektornál növekedett a birtokolt befektetési jegyek állománya. A szektoron belül, ismét az egyéb pénzügyi közvetítők által birtokolt állomány gyarapodott a legjelentősebb mértékben, 142,1 milliárd forinttal, és ez egyben az időszak legjelentősebb növekedését jelenti. Az alszektor befektetési jegyeiből való részesedése így újabb 4,2 százalékponttal tovább emelkedett. A

harmadik negyedév során, a pénzügyi vállalatok 154,0 milliárd forint tranzakció mellett, befektetési jegyeiken 25,1 milliárd forint árfolyamnyereséget értek el. A biztosítók és nyugdíjpénztárak tulajdonában lévő állomány szintén jelentősen, 37,2 milliárd forinttal emelkedett, 10,4 milliárd forint átértékelődés és a 26,7 milliárd forintot elérő tranzakciók eredőjeként. Így az összállományból való részesedésük 0,3 százalékponttal csökkent.

A **nem pénzügyi vállalatok** által birtokolt befektetési jegyek állománya 2006. harmadik negyedévében 144,4 milliárd forintot ért el, ami enyhe csökkenést jelent az előző negyedévhez képest. Az állományváltozás mögött 3,3 milliárd forint nettó eladás és 0,3 milliárd forint negatív átértékelődés húzódik meg. Így a nem pénzügyi vállalatok piaci részesedése a teljes állomány 5,6 százalékára esett vissza.

Az **államháztartás** szektorában 0,7 milliárd forinttal csökkent a befektetési jegyek állománya, ami az előző negyedévhez hasonlóan szinte teljes mértékben a helyi önkormányzatok befektetési jegy eladásainak (tranzakciókból eredő változásnak) köszönhető.

A befektetési jegyek nettó eszközértékének tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	Befektetési jegyek							százalék
	2005				2006			
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	8,0	7,6	7,4	6,9	7,1	7,1	5,6	
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,5	1,6	1,5	1,5	1,5	1,4	1,1	
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	2,2	2,8	3,7	5,7	7,0	7,5	11,7	
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	10,1	9,2	8,9	9,5	9,7	9,9	9,6	
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	14,0	13,6	14,2	16,8	18,2	18,9	22,5	
Központi kormányzat (S. 1311)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	1,7	1,2	1,3	0,8	1,0	0,8	0,6	
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Államháztartás összesen (S. 13)	1,8	1,3	1,4	0,9	1,1	0,8	0,7	
Háztartások (S. 14)	74,7	75,9	75,4	73,7	71,8	71,0	69,1	
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	0,9	
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	0,6	0,7	0,7	0,9	0,9	1,2	1,2	
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

1. A nemzetközi módszertani előírásokkal (ESA '95, SNA '93) összhangban a befektetési jegyek esetében tranzakciónak tekintjük a forgalomban (illetve az egyes szektorok tulajdonában) lévő jegyek darabszámának változása mellett, a tulajdonosi jövedelmek (kamat, osztalék, bérleti díj, stb.) újrabefektetését (tőkésítését) is.
2. A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Statisztika/Módszertani megjegyzések alatt „A 2001 júniusától érvényes szektorbontás” címen található (www.mnb.hu).
3. Az állományi adatokat tartalmazó táblák megtalálhatók az MNB honlapján a Statisztika/Statisztikai adatok, idősorok/ VIII. Értékpapírok címszó alatt (www.mnb.hu).
4. A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A részadatok összege – a kerekítés miatt – eltérhetnek az összesen adatoktól.
5. Az értékpapír-statisztikai terület revíziós politikájával összhangban pontosítottuk az előző év befektetési jegy adatait.

MAGYAR NEMZETI BANK

